

А. Є. Чернощоків, Т. В. Саєнко, І. М. Мужикова

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

◆ ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка бере свій початок у 1980 році, коли згідно із плановим замовленням Міністерства освіти СРСР було ухвалено відкрити 1981 року експериментальну спеціальність «Педагогіка і методика початкового навчання» з додатковою спеціальністю «Образотворче мистецтво» на базі педагогічного факультету Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. У 1980 р. за безпосередньою участю декана педагогічного факультету Нінель Степанівни Литвиненко і старшого викладача кафедри педагогіки і методики початкового навчання Ніни Іванівни Рибас було розроблено план експерименту й механізми його реалізації. Надалі щорічні звіти про хід експерименту розглядалися на координаційних нарадах Міністерства освіти СРСР у базових навчальних закладах Києва, Москви, Мінська й Тернополя.

У 1981 році на денне відділення педагогічного факультету було зараховано 60 студентів, які впродовж 5 років мали навчатися за додатковими спеціальностями «Образотворче мистецтво» і «Музика». Викладання рисунка, історії мистецтв, методики трудового навчання, методики образотворчого

Обговорення кафедрою образотворчого мистецтва навчально-методичних робіт студентів, 2011 рік.

мистецтва здійснювали викладачі кафедри педагогіки і методики початкового навчання – ст. викл. Н. І. Рибас, асист. Л. Г. Безуглова й О. Б. Унковський. У перші роки їхня діяльність була спрямована на вирішення широкого діапазону специфічних творчих завдань: розробку базової навчально-методичної документації, створення матеріально-технічної бази (спеціалізованих майстерень), заснування методичного фонду. Так, завдяки налагодженню Н. І. Рибас професійних контактів із кафедрою рисунка Московського державного педагогічного інституту імені В. І. Леніна (завідувач кафедри проф. М. М. Ростовцев) факультет одержав декілька десятків робіт московських студентів, з яких почалося формування методичного фонду дисциплін образотворчого циклу. За ініціативою доцента Ліоліни Григорівни Безуглової на кафедрі було створено центр естетичного виховання, організовано студентські групи поглибленого вивчення науково-творчих проблем, що знайшло втілення у тематиці та змісті дипломних робіт.

Кафедру образотворчого мистецтва було створено в 1985 році (наказ ректора № 63 к від 02.12.1985 р.), згодом (1999 р.), у зв'язку з об'єднанням кафедри методики естетичного виховання і хореографії й кафедри образотворчого мистецтва, утворено кафедру хореографії та образотворчого мистецтва (наказ № 149 к від 30.08.1999 р.). Наступна реорганізація кафедри хореографії та образотворчого мистецтва відбулася у 2003 р.: наказом ректора університету № 117 к від 03.09.2003 р. утворено кафедру образотворчого мистецтва. У зв'язку з відкриттям нової спеціальності 6.010100 Культурологія 01.06.2006 р. кафедру образотворчого мистецтва було перейменовано на кафедру образотворчого мистецтва і культурології (наказ № 39 р від 11.05.2006 р.). У 2007 р. кафедра образотворчого мистецтва знову стає відокремленим підрозділом.

Розвиток кафедри відбувався у співпраці із закладами науки, освіти та культури: відділом педагогічної естетики та етики Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, кафедрою образотворчого мистецтва Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, художньо-графічним факультетом Московського державного педагогічного інституту імені В. І. Леніна (тепер Московський педагогічний державний університет), Полтавським національним технічним університетом імені Юрія Кондратюка, Полтавським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського, Полтавською обласною організацією Національної спілки художників України, Полтавським художнім музеєм (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка, Полтавським краєзнавчим музеєм, Полтавським літературно-меморіальним музеєм В. Г. Короленка, Миргородським державним керамічним технікумом імені М. В. Гоголя, Гадяцьким училищем культури імені І. П. Котляревського, міським методичним кабінетом управління освіти Полтавського міськвиконкому, Полтавською дитячою художньою школою, Обласним центром естетичного виховання учнівської молоді, загальноосвітніми навчальними закладами м. Полтави.

Всеукраїнський науково-практичний семінар
«Мистецтво в реаліях сучасної освіти», 2011 рік

Упродовж тринадцяти років кафедру образотворчого мистецтва очолювала талановитий педагог і художник, доцент Ніна Іванівна Рибас. Вона була включена до складу НМО (навчально-методичного об'єднання) з образотворчого циклу дисциплін мистецтва при Міністерстві освіти СРСР (м. Москва). Науковці розробляли нову концепцію професійної підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва в умовах педагогічного факультету. Творчою групою були підготовлені навчальні плани, програми з образотворчих дисциплін, методичні посібники та рекомендації. Плідна діяльність Н. І. Рибас як члена цієї групи та завідувача кафедри сприяла підтриманню на кафедрі творчої атмосфери, розвитку індивідуальності молодих викладачів, а також організації і становленню своєї науково-методичної школи професійної підготовки вчителя образотворчого мистецтва та початкового навчання.

У 1994–1996 роках кафедру очолювала доцент Любов Володимирівна Бичкова, а під час її навчання в докторантурі Інституту педагогіки і психології професійної освіти НАПН України в 1997–1999 рр. – доцент Тетяна Яківна Руденко. З 1999 по 2008 рік кафедрою образотворчого мистецтва знову керувала Л. В. Бичкова. Її зусиллями на факультеті в 1988 році було створено музей декоративно-ужиткового мистецтва. Цей музей – один із перших у педагогічних закладах України, у ньому зберігаються мистецькі твори відомих майстрів України, старовинні побутові речі Полтавщини, дипломні роботи студентів, водночас це навчальна аудиторія, у якій майбутні педагоги мають можливість безпосередньо на заняттях вивчати унікальні оригінальні твори декоративно-ужиткового мистецтва.

У цей період за ініціативою декана психолого-педагогічного факультету, кандидата педагогічних наук, доцента Н. Д. Карапузової відбулося відкриття аудиторії «Вернісаж» (1999 р.). У ній знаходяться твори, подаровані викладачами кафедри О. О. Бабенком, В. С. Бабенком, Л. В. Бичковою, І. М. Віцьком, Н. М. Дігтяр, В. Л. Мозоком, Ю. А. Мохіревою, Н. І. Рибас, котрі в різні роки працювали та нині працюють на психолого-педагогічному факультеті, а також офорти Л. Г. Безуглової у меморіальному куточку художниці.

У 2001–2004 роках Л. В. Бичкова очолює науково-дослідну лабораторію із проблем формування колористичної культури особистості, створену спільно з Інститутом педагогіки і психології професійної освіти НАПН України на базі кафедри хореографії і образотворчого мистецтва Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, здійснюючи теоретичне обґрунтування концепції безперервного розвитку колористичної культури особистості, дослідження та створення педагогічних умов формування колористичної культури особистості на різних етапах її розвитку від дошкільного віку до становлення як фахівця з педагогічної освіти.

Завдяки наполегливій праці очолюваного Л. В. Бичковою колективу вперше було ліцензовано спеціальності «Педагогіка і методика середньої освіти. Образотворче мистецтво» та «Культурологія» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста й магістра (ліцензія серії АВ 328606, рішення про видачу ліцензії ДАК від 24.04.2007 р., протокол № 66, наказ МОН України від 11.05.2007 р. № 1192 Л – видана 13.06.2007 р.) й акредитовано спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Образотворче мистецтво» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра і спеціаліста (сертифікат серії НД ІУ № 171434, рішення ДАК від 22 червня 2004 р., протокол № 51, наказ МОН України від 01.07.2004 р. № 558) та магістра (сертифікат серії НД ІУ № 177331, рішення ДАК від 1 липня 2008 р., протокол № 72, наказ МОН України від 07.07.2008 р. 2180 Л).

У 2008–2013 роках кафедру очолювала кандидат педагогічних наук, доцент Ірина Мирославівна Мужикова. За її керівництва кафедрою здійснювалася підготовка фахівців освітньої галузі «Мистецтво» спеціальності «Образотворче мистецтво» освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» за навчальними планами, укладеними відповідно до державних стандартів освіти, з урахуванням нормативних актів та рекомендацій Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Упродовж 1995–2012 років кафедрою образотворчого мистецтва спільно з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України та Полтавським художнім музеєм (галереєю мистецтв) імені Миколи Ярошенка було проведено 6 науково-практичних конференцій: Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми естетичного виховання та художньої освіти в системі професійної підготовки вчителів» (17–19 травня 1995 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська нитка в мистецтві килимарства, ткацтва, вишивки» (19–20 березня 1998 р.); Всеукраїнська

науково-практична конференція «Проблеми ревалоризації феномену української народної іграшки у сучасних культурно-освітніх умовах» (16–17 квітня 2003 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні аспекти модернізації художньо-педагогічної освіти» (21–22 квітня 2005 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Образотворче мистецтво у контексті сучасності» (26–27 квітня 2007 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецтво в реаліях сучасної освіти» (22–23 квітня 2010 р.). Їхні результати опубліковано у часописах та збірниках наукових праць.

У творчому доробку викладачів кафедри – твори різних видів і жанрів образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва: проекти реставрації храмів та художнього рішення громадських споруд, живопис, графіка, килимарство, кераміка, декоративний розпис, малярство на склі, лялькарство. Кращі з них неодноразово експонувалися на престижних міжнародних, усеукраїнських та регіональних виставках, стали окрасою залів у державних та культурних установах, зберігаються в музейних та приватних колекціях. У 2011 році в Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка відбулася художня виставка творів викладачів кафедри образотворчого мистецтва, на якій експонувався 91 твір. Уперше ця подія відбулася у великій виставковій залі галереї.

У різні роки на кафедрі працювали доктор архітектури, професор В. М. Вадимов, народний художник України, професор І. М. Віцько, народний художник України, професор В. Ф. Геращенко, заслужений діяч науки і техніки України, доктор педагогічних наук, професор О. М. Пехота, доцент Л. Г. Безуглова, заслужений художник України, доцент В. Л. Мозок, кандидат економічних наук, доцент В. І. Рашковська, доцент Н. І. Рибас, старші викладачі Є. В. Буніч, С. Д. Дороненко, А. Є. Климко, Т. М. Кусайло, А. М. Тимошенко, Л. С. Тупікіна, І. А. Шипулін, О. Б. Унковський, асистенти Л. О. Верхола, О. В. Григор'єва, Н. М. Дігтяр, О. О. Кайдановська, О. В. Кванталіані, С. В. Кондратенко, М. М. Лобач, М. Ю. Орленко, О. М. Пшеннікова, Т. Ф. Рибас, С. Д. Рой, Л. А. Санік, Ю. В. Санік, О. В. Тойм, Л. І. Ямщикова, лаборанти О. С. Власова, К. В. Головка, Н. П. Динник, Н. П. Довгаль, Є. А. Зімниця, К. І. Лелюх, Н. В. Панченко, І. Б. Пивовар, Н. В. Ромашова, С. В. Донець, Н. С. Момот, С. І. Тимошенко, О. Ю. Шаптала.

За їхньою участю на кафедрі формувалися традиції підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва: О. М. Пехота – один із провідних українських фахівців у галузі професійної освіти – здійснювала керівництво магістерськими роботами у перші роки існування на кафедрі магістратури, зміцнюючи науковий потенціал керівників кваліфікаційних досліджень; В. І. Рашковська досліджувала проблему взаємозв'язку християнства та освіти в умовах сьогодення, результатом чого став захист нею докторської дисертації, неодноразово брала участь у міжнародних конференціях та симпозіумах, де були представлені країни Європи й Америки; Т. М. Кусайло – потужний художник-графік – активізувала творчий потенціал молодих викладачів та студентів (закладені нею підходи до навчання композиції в умовах

педагогічного факультету продовжували І. А. Шипулін, О. О. Кайдановська); Л. С. Тупікіна понад 20 років забезпечувала високий естетичний рівень вимог до результатів навчальної діяльності студентів із методики трудового навчання та художньої праці; О. Б. Унковський сприяв сформованості у перших випускників кафедри креативних ознак професійного стилю діяльності.

З кафедрою образотворчого мистецтва була пов'язана професійна діяльність видатних полтавських митців: народного художника України, майстра української порцеляни Івана Михайловича Віцька (1930–2011); заслуженого художника України, автора творів у жанрі портрета, пейзажу, натюрморту Валерія Леонтійовича Мозока (1940–2008); члена Національної спілки художників України Ліоліни Григорівни Безуглової (1950–1994).

Народний художник України І. М. Віцько працював на кафедрі у 1998–2005 роках. Його роботи репрезентували високий мистецький рівень українського декоративно-ужиткового мистецтва впродовж чотирьох десятиріч. Твори І. М. Віцька експонувалися на американському (Лос-Анджелес), європейському (Братислава, Велико Тирново, Вільнюс, Загреб, Мінськ, Москва, Париж, Прага, Рига, Слупськ, Таллінн) та азійському (Алма-Ати, Ашхабад, Ташкент, Томськ, Улан-Батор, Хабаровськ) континентах, а також представлені в музейних зібраннях Дніпропетровська, Києва, Москви, Полтави, інших міст України та близького зарубіжжя. Творам І. М. Віцька притаманна висока культура, образність художнього мислення, поєднання національних традицій, сучасне осмислення. До визначних зразків сучасної художньої кераміки належать: сервізи для чаювання «Червона квітка» (1958), «Плахта» (1960), «Золотистий» (1976), «Ювілейний» (1972); набір чайників «Софія Київська» (1981); декоративні вироби

Виставка творчих робіт студентів кафедри образотворчого мистецтва «Натхненні традицією» в залі Полтавського краєзнавчого музею. Березень-травень 2013 року

«Лтава» (1974), «Дівчина з куманцем», «Енейці» (1976); набір «Гуцульська сім'я» (1975); вази «Галя» (1976), «Кочубеївські дуби» (1977); тематичні вази й тарелі, присвячені Т. Шевченкові (1963) та І. Котляревському (1993), вази з орнаментальними мотивами доби Трипілля (1998), «Каплички» (2000).

У 1994–2008 роках на кафедрі працював видатний живописець, заслужений художник України, доцент В. Л. Мозок – автор творів у жанрі портрета, пейзажу, натюрморту, які експонувалися більш ніж на 80 виставках у Болгарії, Італії, Німеччині, Росії, Україні. Упродовж 1993–1995 років він очолював правління Полтавської обласної організації Національної спілки художників України. Твори В. Л. Мозока зберігаються в музеях та приватних зібраннях України, Австрії, Бельгії, Греції, Грузії, Ізраїлю, Італії, Канади, Німеччини, Росії, Сінгапуру, США. Головні з них – «Автопортрет» (1977), «Портрет О. Великодної» (1989), «Портрет малювальниці Параски Біляк» (1990), «Сонце сідає» (1990), «Соняшники» (1994), «Берези» (1997), «Чорнобривці» (1998), «Натюрморт із соняшниками» (1999), «Свято. Портрет В. Данилейка» (1999), «Квіти сонця» (2001), «Затишок» (2001), «Польові ромашки» (2003), «Дем'янівські квіти» (2004), «На хуторі» (2005), «Калиновий край» (2006), «Тепла осінь» (2006). Пензлю відомого митця належить цикл портретів видатних керамістів Полтавщини, що експонується в Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішному. Репродукції творів художника друкувалися в часописах «Україна», «Ранок», «Декоративне мистецтво», альбомах та персональних каталогах.

Л. Г. Безуглова, член Національної спілки художників України, працювала на кафедрі у 1981–1994 роках. Автор творчих робіт у галузі графіки та живопису: «Українська пісня» (1975), «Маруся Чурай» (триптих, 1984), «Кармен сюїта» (1988), «Чураївна» (1988), «Генеза» (1988), серії робіт «Світанок» (1989), «Різдво» (1989), «Ностальгія» (1991). Твори Л. Г. Безуглової зберігаються у приватних зібраннях Польщі, Канади, США, Німеччини, Швеції. У 2000 році в університеті запроваджена стипендія імені Л. Г. Безуглової, яка призначається кращим студентам спеціальності за успіхи у творчій діяльності.

У факультетській аудиторії «Вернісаж» у пам'ять про визначних художників-педагогів відкрито меморіальні куточки.

Серед випускників кафедри – талановиті художники, майстри народної творчості, педагоги, вчителі образотворчого мистецтва загальноосвітніх закладів, керівники гуртків та художніх студій. У різні роки на кафедрі працювали її випускники: 1987-го – А. Є. Климко, М. Ю. Орленко, Л. І. Ямщикова, 1996-го – А. М. Тимошенко (Московець), І. А. Шипулін, 1994-го – Т. Ф. Рибас, 2008-го – Н. М. Дігтяр (Ковальчук), 2011-го – С. В. Донець, 2013-го – О. Ю. Шаптала (Кальницька). Продовжують науково-викладацьку роботу О. М. Кушніренко (Говоренко), І. М. Мужикова (Аліман), Т. В. Саєнко (Коваленко), О. О. Перепелиця.

Активними учасниками художнього життя Полтавщини є випускники кафедри – член Національної спілки художників України, завідувач відділу

науково масової та виставкової роботи Полтавського художнього музею (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка А. Тимошенко; працівники галереї – член Національної спілки майстрів народного мистецтва України Н. Дмитренко й магістрант кафедри П. Ломака, члени Національної спілки художників України М. Рожнятовська, Ю. Сторожева, брати В. та Ю. Панченки, О. Пушкарьова; члени Національної спілки майстрів народного мистецтва України Т. Ваценко (Макогін), Н. Дігтяр, Т. Кобзар, Д. Король, С. Сорока (Качан).

На Полтавщині добре знають діяльність педагогічно-творчу діяльність колишнього директора дитячої художньої школи м. Полтави І. А. Катько; керівників дитячих студій образотворчого мистецтва «Веселка» та «Маленький принц» І. А. Шипуліна та Ю. В. Ілляшеву (Бокарева), вихованці яких неодноразово ставали переможцями всеукраїнських та регіональних конкурсів дитячого малюнка; учителів образотворчого мистецтва Л. М. Андрієвської (Чернишової), О. В. Гнидіної (Демочко), О. Л. Єфименко, О. В. Лелюх, О. П. Медяник (Владімірової), А. А. Шандиби, І. А. Шипуліна, котрі в різні роки були лауреатами міського та обласного етапів Всеукраїнського конкурсу «Учитель року».

◆ КАФЕДРА СЬОГОДНІ

З березня 2013 року кафедру очолює народний художник України, доцент Анатолій Євгенович Чернощоків. За його активною участю було успішно акредитовано спеціальність «Образотворче мистецтво» за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра та ліцензовано спеціальність «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра й магістра.

Нині у складі кафедри – заслужений діяч мистецтв України, доцент Ю. О. Самойленко; кандидати педагогічних наук, доценти Т. В. Батієвська, Т. В. Саєнко, Ю. А. Мохірева, І. М. Мужикова; доцент О. К. Тарасенко, старші викладачі: заслужений майстер народної творчості України О. О. Бабенко, В. С. Бабенко, О. М. Кушніренко; асистент О. О. Перепелиця, лаборанти О. А. Дудник, А. В. Сухорєбрий.

Навчальні плани підготовки фахівців з образотворчого мистецтва укладено з урахуванням наступності та послідовності, вони спрямовані на реалізацію системного підходу до формування творчого, професійно та науково підготовленого спеціаліста, на інтеграцію всіх блоків дисциплін та їхню орієнтацію на кінцевий результат – високу якість підготовки вчителя образотворчого мистецтва. Структура навчальних планів забезпечує організацію підготовки вчителів образотворчого мистецтва згідно з вимогами Болонських угод.

Сутність підготовки фахівця обумовлюється логіка розподілу дисциплін навчального плану між семестрами за принципом від часткового до загального, від конкретного до абстрактного, від практичного до аналітичного.

ного. Тому спочатку вивчаються дисципліни переважно поглибленої фахової підготовки, потім – здебільшого узагальнювального характеру.

Класичний напрям підготовки майбутніх фахівців забезпечується нормативними дисциплінами «Рисунок», «Пластична анатомія» (В. С. Бабенко, Ю. О. Самойленко, А. Є. Чернощоків), «Живопис» (О. О. Бабенко, О. К. Тарасенко), «Композиція» (О. О. Перепелиця), «Скульптура» (В. С. Бабенко). Вибірковий складник утворюють курси «Основи кольорознавства» (О. К. Тарасенко), «Основи перспективи» (О. О. Перепелиця).

Частина навчального часу відводиться на курси прикладного спрямування: «Художньо-прикладна графіка» (Ю. А. Мохірева), «Комп'ютерний дизайн», «Вишивка» (Т. В. Батієвська), «Декоративно-прикладне мистецтво» (О. М. Кушніренко), «Розпис» (Ю. А. Мохірева), «Килимарство» (О. О. Бабенко).

Методичну підготовку майбутніх учителів до керування образотворчою діяльністю школярів забезпечують курси «Методика викладання образотворчої діяльності» та «Педагогічний малюнок» (І. М. Мужикова).

Наукові пошуки викладачів кафедри знайшли відображення в дисциплінах «Педагогічне кольорознавство» та «Колористична культура» (Л. В. Бичкова), «Методика організації образотворчої діяльності у позашкільних закладах», «Теорія і методика спеціальної образотворчої освіти» та «Методика викладання образотворчих дисциплін у вищій школі» (І. М. Мужикова), «Народне мистецтво країн світу» та «Декораційне мистецтво» (О. М. Кушніренко), «Лялькарство», «Традиції українського національного вбрання» (Т. В. Саєнко), «Психологія мистецтва» (Т. Ф. Рибас).

Практична підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва здійснюється під час навчальних (пленер, педагогічна, методична) та вироб-

Ректор університету М. І. Степаненко, викладачі та почесні гості на урочистому відкритті художньої виставки за підсумками мистецького пленеру студентів кафедри образотворчого мистецтва, присвяченої 70-річчю присвоєння університету імені В. Г. Короленка та 35-річчю відкриття спеціальності «Образотворче мистецтво». Полтава, галерея «АРТ-МІСІЯ», 3.11.2016 р.

ничих педагогічних практик у загальноосвітніх, позашкільних і вищих навчальних закладах міста й області.

Викладачами кафедри здійснюється розробка необхідного навчально-методичного забезпечення відповідно до вимог сьогодення: електронних підручників, посібників, навчально-контролювальних програм.

Наукові пошуки викладачів, спрямовані у поле мистецької освіти, об'єднані загальною темою «Теорія і методика формування художньої культури особистості на різних етапах її розвитку», яка реалізується викладачами кафедри в теоретико-методичному та художньо-творчому аспектах. Результатом наукових досліджень викладачів кафедри став захист кандидатських дисертацій зі спеціальностей 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» (у 1996 р. – «Формування базових знань з кольорознавства в учителів початкових класів» (Л. В. Бичкова), у 2007 р. – «Художній розпис у змісті професійної підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва» (Ю. А. Мохірева), у 2014 р. – «Проектування навчального процесу засобами інформаційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва» (Т. В. Батієвська)) і 13.00.02 «Теорія та методика навчання образотворчого мистецтва» (у 2002 р. – «Формування творчої активності молодших школярів засобами української народної іграшки» (Т. В. Коваленко (Саєнко)); у 2004 р. – «Формування творчого мислення майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі вивчення основ композиції» (О. О. Кайдановська); у 2005 р. – «Методика формування базових знань та вмінь з образотворчого мистецтва в майбутніх учителів початкових класів» (І. М. Мужикова)). Працюють над завершенням дисертацій: докторської – Т. В. Саєнко, І. М. Мужикова, кандидатських – О. М. Кушніренко, О. О. Перепелиця.

Про науковий та фаховий імідж викладачів кафедри свідчить залучення їх до опонування дисертацій зі спеціальностей 13.00.02 «Теорія та методика навчання (образотворче мистецтво)» (І. М. Мужикова, Ю. А. Мохірева) та 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» (Л. В. Бичкова, Ю. А. Мохірева) у спеціалізованих учених радах Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Рівненського державного гуманітарного університету; рецензування авторефератів, наукової та навчально методичної продукції.

Доценти кафедри І. М. Мужикова, Ю. А. Мохірева, Т. В. Саєнко керують написанням кандидатських дисертацій.

Викладачі кафедри беруть активну участь у роботі міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій з питань педагогічної та мистецької освіти.

Традиційним є щорічний всеукраїнський науково-практичний семінар кафедри «Мистецтво в реаліях сучасної освіти», присвячений питанням мистецької освіти та художньої творчості. Започаткований 2013 року, він проводиться спільно з Полтавським художнім музеєм (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка (директор О. М. Курчакова), Полтавським краєзнавчим

музеєм імені Василя Кричевського (директори К. Б. Фесик (2000–2016 рр.), О. Б. Супруненко (з 2016 р.)), методичним об'єднанням учителів художньо-естетичних дисциплін міського методичного кабінету управління освіти Полтавського міськвиконкому (роботу об'єднання тривалий час очолювала випускниця кафедри 1986 р. А. М. Тимошенко (Московець), нині очолює випускниця кафедри 1993 р. О. В. Гнидіна (Демочко)).

Неперервність наукових традицій кафедри забезпечується співпрацею її викладачів (Т. В. Батієвська, О. О. Бабенко, Л. В. Бичкова (до 2014 р.), О. М. Кушніренко, Ю. А. Мохірева, І. М. Мужикова, Т. В. Саєнко) з Малою академією наук. У межах спільної діяльності викладачами кафедри здійснюється консультивання юних науковців та рецензування наукових робіт секції «Мистецтвознавство». Т. В. Саєнко входить до складу журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів членів Полтавського територіального відділення Малої академії наук України.

Особливою рисою професійної діяльності викладачів кафедри образотворчого мистецтва є поєднання педагогічної та художньо-творчої діяльності. Митці активно експонують свої твори на міжнародних, усеукраїнських, регіональних та персональних виставках. Традиційною стала їхня участь у художніх акціях, які проводять Полтавська обласна організація Національної спілки художників України та Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка.

Твори викладачів кафедри опубліковані у каталогах:

1. 70-річчя Національної спілки художників України / редкол. В. А. Чепелик та ін.; упоряд. І. М. Волощук, О. В. Боковня. – К., 2009. – 504 с. – іл. 706. (О. О. Бабенко, Ю. О. Самойленко).
2. Віктор Бабенко. Серія «Художники Полтавщини». – Полтава : АСМІ, 2010 – 16 с. – іл. 50.
3. Крайній твір року (2012–2015). Всеукраїнська виставка-конкурс народного мистецтва / авт.-упоряд. Є. Шевченко, В. Корнієнко. – К. : Народні джерела, 2012 – 96 с., іл. (О. О. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Т. В. Саєнко).
4. Микола Гоголь. Україна і світ : каталог творів. – К., 2009. – 96 с. (В. С. Бабенко, О. О. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко).
5. Мистецтво замість гармат: Міжнародний мистецький проект. – Полтава : Говоров С. В., 2009. – 40 с. (В. С. Бабенко, О. О. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко).
6. Образотворче мистецтво Полтавщини 1970–2005 : альбом / авт. проекту Ю. Самойленко. – Полтава : ВАТ «Видавництво «Полтава», 2005. – 200 с. (В. С. Бабенко, О. О. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко).
7. ООНХХУ 45 років : альбом [упоряд. О. А. Білоусько, В. М. Ханко]. – Полтава : АСМІ, 2016. – 172 с. (О. О. Бабенко, Ю. А. Мохірева, О. О. Перепелиця, Ю. О. Самойленко, О. К. Тарасенко).
8. Сповідуємо Україну. Всеукраїнська художня виставка до 10-річчя Незалежності України «Історія і сучасність в образотворчому мистецтві України. 1991–2001» : альбом / ред.-упоряд. М. Маричевський. – К. : Журнал «Образотворче мистецтво», 2001. – 108 с. – іл. (Ю. О. Самойленко).
9. Українська графіка другої половини ХХ – початку ХХІ століття з приватної збірки Олексія Петренка : альбом-каталог / [упоряд.: О. М. Петренко, О. А. Бі-

- лоусько]. – Полтава : АСМІ, 2012. – 112 с., іл. (В. С. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко, О. К. Тарасенко).
10. Український натюрморт другої половини ХХ – початку ХХІ століття з приватної збірки Олексія Петренка : альбом-каталог / [упоряд. О. М. Петренко, О. А. Білоусько] – Полтава : АСМІ, 2011. – 92 с., іл. (Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко).
 11. Український пейзаж з приватної збірки Олексія Петренка : альбом-каталог / [упоряд. О. М. Петренко, О. А. Білоусько] – Полтава : АСМІ, 2013. – 152 с., іл. (В. С. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко, О. К. Тарасенко).
 12. Художня виставка з нагоди 40-річчя ПОО НСХУ : каталог. – Полтава : АСМІ, 2010. – 20 с., іл. (В. С. Бабенко, О. О. Бабенко, Ю. А. Мохірева, Ю. О. Самойленко).
 13. Художня виставка : каталог творів викладачів кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка. Серія «Художники Полтавщини». – Полтава : АСМІ, 2012. – 28 с. – іл. 61. ((В. С. Бабенко, О. О. Бабенко, Л. В. Бичкова, О. М. Кушніренко, Ю. А. Мохірева, І. М. Мужикова, О. О. Перепелиця, Т. Ф. Рибас, Т. В. Саєнко, Ю. О. Самойленко).
 14. Юлія Мохірева. Серія «Художники Полтавщини». – Полтава : АСМІ, 2012 – 16 с. – іл. 31.
 15. Юрій Самойленко. Серія «Художники Полтавщини». – Полтава : АСМІ, 2006 – 16 с. – іл. 17.

Творча діяльність викладачів кафедри представлена у Т. 9 енциклопедичного видання *Полтавіка. Полтавська енциклопедія [Текст] = Poltavika Poltava Encyclopedica : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – 755+ССХVI с., іл., схеми.*

Завідувач кафедри Анатолій Євгенович Чорнощоків як художник-експозиціонер керував створенням музейних експозицій Національного музею-заповідника М. В. Гоголя (с. Гоголеве), Державного музею-заповідника «Поле Полтавської битви» (м. Полтава), музею-заповідника А. С. Макаренка (с. Ковалівка), Лубенського краєзнавчого музею, експозиції виставки «Експо-93» (м. Штудгарт, Німеччина). Він автор проектів храму та іконостасу храму Віри, Надії, Любові та матері їх Софії (м. Полтава), інтер'єру Палацу дозвілля «Листопад» (м. Полтава), реконструкції центральної історичної частини міста Полтави. Художник брав участь у відновленні Свято-Успенського собору (м. Полтава), проектах благоустрою парків та скверів міста, створював експозиції Музею театру і кіно (м. Київ), Музею О. В. Суворова (м. Очаків), Музею-садиби І. П. Котляревського (м. Полтава).

Кандидат педагогічних наук, доцент Юлія Анатоліївна Мохірева – член Національної спілки художників України, лауреат премії імені Миколи Ярошенка 2011 року, авторка творів у галузі живопису, графіки, полтавського розпису. Основні з них – «Весілля» (1992), «Зачарований Гоголь» (2009), «Охоронець полтавського Всесвіту» (2009), «Хай не розлучать нас дороги» (2007), триптих «Воскресаю тобою у небо...» (2010), «Квіти від тебе» (2011) – були представлені на міжнародних та всеукраїнських виставках у Дніпропетровську, Києві, Хмельницькому, Полтаві. Персональні виставки (1993, 1998,

2009 рр.) мисткиня мала у художньому салоні Полтавської обласної організації НСХУ, галереї сучасного мистецтва «АРТ-місія» (м. Полтава).

Кандидат педагогічних наук, доцент, майстер народної творчості, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України Тетяна Валентинівна Саєнко – автор творів у галузі українського лялькарства та авторської ляльки. Основні з них – «Наречена» (2003), «Матуся» (2004), «Мар'яна» (2006), «Дівчина з куманцем» (2009), «Господарочка» (2010), «Сусідки» (2010), «Сім'я» (2010), «Весняне коло» (2010), «Гадяцька красуня» (2011), «Перша онука» (2011), «Василина» (2011), «Дівчина із Зіньківщини» (2013), «Сестрички» (2014), «Молода бабуся» (2015), «Дівчата» (2016), «Вишивала рушничок» – експонувалися на всеукраїнських та міжнародних виставках у Варшаві, Києві, Полтаві. Майстриня є ініціатором проведення в Полтаві циклу виставок, які популяризують мистецтво українського традиційного лялькарства.

Голова правління Полтавської обласної організації Національної спілки художників України, заслужений діяч мистецтв України, кавалер орденів Святого рівноапостольного князя Володимира Великого III-го ступеня (2006) та Святого архістратига Михаїла (2011), доцент кафедри Юрій Олексійович Самойленко є організатором художньо-творчого життя Полтавщини, ініціатором мистецьких акцій, які систематично проводяться в Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка. Зокрема, великодньої виставки «Світ Божий, як Великдень» (2000), виставки пам'яті І. П. Котляревського (2003), виставок «Український краєвид» (2005), «Микола Гоголь. Україна і світ» (2009), «Дороги Гоголя. Полтава – С.-Петербург» (2012). Ю. О. Самойленко – упорядник каталогів мистецької продукції пол-

Підсумки першого етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з живопису.
Доцент Ю.О. Самойленко та переможці Євген Рудописов (I місце), Іван Герцунь (II місце),
Анастасія Макуха (III місце)

тавських художників, у тому числі каталогів вищезгаданих мистецьких акцій. Автор gobеленів «Вознесіння» (1997), «Троянди і виноград» (1998); вітражів «Спаситель», «Святі Кирило та Мефодій», «Преподобні Антоній і Феодосій» для Покровської церкви в Полтаві (1996); картин «Спас нерукотворний» (1995), «Пророк М. Гоголь», «Зелена неділя. Спогади надій» (2009); живописних робіт «Свіча пам'яті» (2004), «Тайна пришествя» (2005), «Микола Гоголь» (2010), «Полтавські дзвони» (2012), «Вітер з моря» (2012), «Вавілонська вежа» (2013), «Та не однаково мені...» (2014), «Зоре моя вечірняя...» (2014), «Осінь в Михайликах» (2014). Персональні виставки творів митця відбулися в Полтаві у 2007, 2011, 2017 роках.

Доцент кафедри Олександр Кирилович Тарасенко – графік, аквареліст, живописець, член Національної спілки художників України, постійний член міжнародних та всеукраїнських конкурсів живопису й декоративно-прикладного мистецтва, учасник усеукраїнських та обласних художніх виставок. Основні його твори – «Азовський степ» (2008), «Полтава. Успенський собор» (2008), «Корпусний сад узимку» (2009), «Останній лід» (2011), «Річка Обіточна» (2015), «Сонце сідає» (2015), «Верби при дорозі» (2015), «Тече річка невеличка» (2016), «Соняшники» (2016). Персональні виставки митця відбулися в Полтаві (2003, 2010 рр.) і Гадячі (2011 р.).

Старший викладач кафедри Віктор Савелійович Бабенко – художник декоративного мистецтва, дизайнер, автор монументальних розписів, творів у галузі живопису, графіки, скульптури, поліграфічного дизайну. Зробив проєкт відтворення інтер'єру Хрестовоздвиженського храму Хрестовоздвиженського монастиря у Полтаві (у співавторстві з О. Петровим та О. Рясним у 1989–1991 рр.); проєкт відтворення іконостасу для Хрестовоздвиженського монастиря (у співавторстві з Р. Ругаловим у 1991–1993 рр.). Разом із групою студентів розробив оформлення університетських музеїв В. О. Сухомлинського, В. М. Верховинця, музею історії психолого-педагогічного факультету. За його ескізами виготовлено меморіальні дошки Юрію Кондратюку, викладачам і студентам Полтавського педагогічного інституту, які загинули в роки Другої світової війни. Художник є автором розпису на честь 1100-річчя м. Полтави в холі корпусу ПНПУ № 1, погруддя В. Г. Короленка (корпус № 2), ескізів прапора й герба університету та емблеми психолого-педагогічного факультету. Також є одним з авторів та укладачем ґрунтового видання «Полтава на межі двох століть: історико-архітектурний нарис». Він створив цикл малюнків реконструкцій історичних краєвидів Полтави. Основні живописні твори художника – «Край дикого поля» (1986), «Предвічний храм» (триптих) (1989), «Народження Венери. Присвячення Сальвадору Далі» (1990), «Іван Богослов» (1991), «Античний міф» (1993), «Забута притча» (2006), «Одвічний Мамай» (2006), «Створення світу» (2007) – експонувалися на виставках у Хмельницькому (1995 р.), Полтаві (2007, 2017 рр.) та опубліковані в каталогах. Персональні виставки творів митця відбулися в Харкові (2010 р.), Полтаві (2013, 2017 рр.).

Старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Олександр Олексійович Бабенко – член Національної спілки художників України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Міжнародної текстильної асоціації, заслужений майстер народної творчості України, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня, автор килимів, гобеленів, картин. У 1992 році його килим «Осінні барви» було виставлено у штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі з нагоди 1500-річчя Києва. Килим «Квітуча земля» (1984) прикрашає кабінет Президента України, серія його гобеленів виставлена в Центрі культури і бізнесу в Афінах та українському посольстві в Греції (2006). Основні твори О. О. Бабенка – килими «Білі квіти» (1979), «Вечірній» (1982), «Осінні барви» (1982), «Квітуча земля» (1984), «Кобзарева пісня» (1989), «Моя Україна» (2006), «Райські птахи» (2008), «Український соняшник» (2009), «Полтавська родина» (2009), «Світ Котляревського» (2010), «Полтавські самоцвіти» (2011) – експонувалися на всеукраїнських та міжнародних виставках у Лодзі (Польща), Москві (Росія), Парижі, Ренні (Франція). Персональні виставки творів митця пройшли в Національному художньому музеї (м. Київ, 2000 р.), Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка (м. Полтава, 2000 р.), містах Аалені (Німеччина, 2001 р.), Фільдерштадті (Німеччина, 2003 р.), Афінах (Греція, 2006, 2007 рр.), Гамбурзі (Німеччина, 2011, 2012 рр.), Києві (2014 р., 2017 р.), Решетилівці (2014 р.), Полтаві (2015, 2016 рр.). Репродукції творів О. О. Бабенка неодноразово друкувалися в альбомах, часописах «Образотворче мистецтво» та «Народне мистецтво». О. О. Бабенко – автор наукового проекту «Традиції рослинного килимарства селища Решетилівка Решетилівського району Полтавської області», поданого на експертну раду Міністерства культури України з питань включення елементів до Нацпереліку нематеріальної спадщини.

Асистент кафедри Олена Олегівна Перепелиця – художник-графік, член молодіжного об'єднання Національної спілки художників України (з 2002 р.), автор графічних композицій «Чай на траві» (2000), «Осіній натюрморт» (2002), «Сон на Різдво» (2003); серій графічних робіт «Церкви Полтавщини» (2009), «Місячне диво» (2008); ілюстрацій до збірки оповідань Петра Дениска «Казки для Іванка» (2010) та віршів Надії Гринь «Барви року» (2010). Мала кілька персональних виставок у Полтаві (1999, 2003, 2008, 2014 рр.).

Активно залучаються до наукової і творчої співпраці студенти й магістранти кафедри, котрі беруть участь у щорічних студентських науково-практичних конференціях, які проводяться на психолого-педагогічному факультеті, друкують матеріали у збірнику наукових праць «Наукові здобутки студентів і магістрантів – освіті XXI століття». Ретроспективні й тематичні виставки творчих робіт студентів відбуваються в Художньому салоні Полтавської обласної організації НСХУ та Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка, Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського, Полтавській обласній бібліотеці імені І. П. Котляревського, Полтавському літературно-меморіальному музеї В. Г. Короленка, Полтавському літературно-меморіальному музеї Панаса Мирного. Студенти

й магістранти долучаються до роботи Містечка майстрів у Полтаві, проведення майстер-класів для учителів та учнів міста й області, щосеместрово організують виставки-перегляди своїх навчальних та самостійних робіт у приміщеннях факультету.

Ще у 1986 році на кафедрі започаткувалася традиція виконання кращими студентами дипломних робіт. 1990 року вперше в Полтавському державному педагогічному інституті обов'язковий захист дипломних робіт з образотворчого мистецтва було впроваджено для всіх студентів випускного курсу. Ця традиція збережена і продовжує розвиватися. Нині під керівництвом викладачів кафедри виконуються бакалаврські та магістерські кваліфікаційні роботи. Їхня тематика охоплює найрізноманітніші проблеми образотворчого мистецтва та мистецької освіти. Упродовж терміну виконання наукових робіт студенти мають можливість дослідити історичний аспект обраної проблеми, з'ясувати її теоретичні основи, підготувати відповідні методичні рекомендації, ефективність яких перевіряється у процесі експериментальної роботи під час проходження магістрантами виробничої науково-педагогічної практики на базі психолого-педагогічного факультету. Практична частина кваліфікаційної роботи є авторським твором, у якому випускникові надається можливість продемонструвати власні художньо-творчі здібності. Стали традицією мультимедійні презентації досліджень та виданої навчально-методичної продукції на захисті кваліфікаційних робіт. За результатами кваліфікаційних досліджень магістранти спільно з викладачами здійснюють видання навчально-методичних матеріалів, які використовуються у процесі підготовки майбутніх учителів.

На кафедрі працюють 11 проблемних груп, керівниками яких є А. Є. Чорнощоків («Вивчення актуальних мистецьких проблем та художніх традицій Полтави XVIII–XX століть»), Т. В. Батієвська («Використання інформаційних

Викладачі та студенти кафедри здійснили оформлення кімнати для відпочинку Новосанжарського будинку-інтернату

технологій у процесі навчання образотворчого мистецтва»), Ю. А. Мохірева («Вивчення художніх особливостей розпису»), І. М. Мужикова («Дослідження історії та теорії навчання образотворчого мистецтва у закладах освіти України»), Т. В. Саєнко («Методика вивчення різних видів народного мистецтва в загальноосвітній школі та спеціалізованих закладах освіти»), Ю. О. Самойленко («Релігійні засади православного мистецтва»), О. К. Тарасенко («Методика вивчення живопису в закладах освіти»), О. О. Бабенко («Методика вивчення традицій народного мистецтва України»), В. С. Бабенко («Конструктивний рисунок як основа фахової підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва»), О. М. Кушніренко («Декоративно-ужиткове мистецтво в системі підготовки вчителя образотворчого мистецтва»), О. О. Перепелиця («Вивчення законів композиції учнями загальноосвітніх шкіл та майбутніми вчителями образотворчого мистецтва»).

Щороку студенти та магістранти спеціальності «Образотворче мистецтво» беруть участь у всеукраїнських конкурсах наукових робіт, олімпіадах, конкурсах живопису й мають суттєві здобутки. Зокрема, у I Всеукраїнському конкурсі із живопису імені Адальберта Ерделі серед студентів вищих навчальних закладів мистецького спрямування III–IV рівня акредитації або класичного педагогічного університету (м. Ужгород, 2015 р.) студентка К. Алтанченко посіла II місце (керівник – доц. О. К. Тарасенко), А. Кобриць – III (керівник – ст. викл. О. О. Бабенко), на X Міжнародному молодіжному фестивалі гончарства (сmt. Опішне Зіньківського району Полтавської області, 2016 р.) В. Юрченко посіла III місце (керівник – ст. викл. О. О. Бабенко).

Важливим напрямом діяльності кафедри є залучення майбутніх педагогів до художньо-творчих проєктів. Традиційно студенти та магістранти беруть участь у оздобленні інтер'єрів і літніх майданчиків загальноосвітніх навчальних закладів та інших установ і організацій Полтави, демонструють свої художні вміння під час проведення майстер-класів із петриківського та полтавського розпису, лялькарства, малярства на склі, писанкарства, бісероплетіння для школярів міста та області. Живописні та декоративні твори прикрашають стіни університетської бібліотеки, кабінетів факультету. Для великої та малої актових зал університету виготовлені монументальні декораційні лаштунки.

Кращі студентські роботи експонувалися в Полтавському краєзнавчому музеї імені М. Кричевського (2013 р.), у Палаці дозвілля «Листопад» з нагоди 100-літнього ювілею рідного університету (2014 р.), галереї «АРТ-МІСІЯ» (2016 р.), Полтавському краєзнавчому музеї імені В. Кричевського, Літературно-меморіальному музеї Панаса Мирного (2017 р.). Регулярними є звітні експозиції пленерів із навчальних дисциплін «Композиція», «Живопис», «Рисунок».

Усе наведене вище потверджує, що кафедра образотворчого мистецтва має реальні можливості для розвитку та втілення в життя нових творчих задумів.

◆ ВИКЛАДАЧІ КАФЕДРИ

ЧОРНОЩОКОВ Анатолій Євгенович

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-4905-0298

– *Посада, науковий ступінь, звання, інші обов'язки:*

завідувач кафедри образотворчого мистецтва, доцент, заслужений художник України, народний художник України, член Національної спілки художників України, член

Національної спілки архітекторів України, член ученої ради психолого-педагогічного факультету.

– *Освіта:*

закінчив архітектурний факультет Полтавського інженерно-будівельного інституту (1972 р.), здобув кваліфікацію архітектора.

– *Наукові інтереси:*

дослідження актуальних мистецьких проблем та художніх традицій Полтави XVIII–XX століття, наукове керівництво питаннями реконструкції пам'ятки національного значення Полтавського кадетського корпусу.

– *Основні публікації:*

1. Чернощоків А. Є. Історичний контекст втручань у пам'ятку архітектури національного значення ансамбль круглої площі Полтави / А. Є. Чернощоків // Історична пам'ять. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – Вип. 36. – С. 76–86.

– *Публікації творів:*

1. Чернощоків А. Є. Фрагмент інтер'єру Державного музею-заповідника А. С. Макаренка; фрагменти інтер'єру Державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви»; павільйон України на міжнародній виставці ЕКСПО-93 в м. Штутгарті (срібна медаль); фрагмент іконостасу храму Віри, Надії, Любові; храм Віри, Надії, Любові у Полтаві / Анатолій Чернощоків // Образотворче мистецтво Полтавщини 1970–2005 : альбом / авт. проекту Ю. Самойленко. – Полтава : ВАТ «Видавництво «Полтава», 2005. – С. 180–181.
2. Чернощоків А. Є. Фрагменти інтер'єру Державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви»; фрагменти інтер'єру Державного музею-заповідника А. С. Макаренка / Анатолій Чернощоків // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9. – С. 638–639.
3. Чернощоків А. Є. Пам'ятний знак «Місце зустрічі закоханих»; пам'ятний знак Української пісні в образі Марусі Чурай; фрагмент інтер'єру музею «Поле Полтавської битви»; фрагмент інтер'єру музею А. С. Макаренка; па-

вільйон «Українська хата»; пам'ятний знак військовій операції «Френтік»; фрагмент інтер'єру Палацу дозвілля «Листопад»; пам'ятний знак «1100 років Полтави»; храм Віри, Надії, Любові та матері їх Софії; фрагмент експозиції залу «Козацька держава» у музеї «Поле Полтавської битви»; фрагмент іконостасу храму Віри, Надії, Любові та матері їх Софії / Анатолій Чернощоків // ПООНСХУ 45 років : альбом [упоряд. О. А. Білоусько, В. М. Ханко]. – Полтава : АСМІ, 2016 – С. 138–139.

– *Нагороди, премії, відзнаки:*

лауреат Державної премії України в галузі архітектури за комплексну реконструкцію історичного центру міста Полтави (2000 р.), Почесна грамота Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом (2004 р.).

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

актуальні проблеми сучасного українського та зарубіжного образотворчого мистецтва; рисунок.

МУЖИКОВА Ірина Мирославівна

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-0473-3271

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*

доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук, член спеціалізованої вченої ради К 26.053.24 у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, член НМК 014-3 Середня освіта (мистецтво) сектору вищої освіти НМР МОН України, член ученої ради психолого-педагогічного факультету.

– *Освіта:*

закінчила факультет початкових класів Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (1987 р.), здобула кваліфікацію вчителя початкових класів та образотворчого мистецтва.

– *Тема кандидатської дисертації, місце і рік захисту, науковий керівник:*

Методика формування базових знань та вмінь з образотворчого мистецтва в майбутніх учителів початкових класів : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання образотворчого мистецтва». – К., 2005. Захищена в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова. Науковий керівник – доктор психологічних наук, професор В. А. Семиченко.

– *Наукові інтереси:*

питання теорії та методики навчання образотворчого мистецтва у навчальних закладах різного типу та проблеми дитячої художньої образотворчості. Має понад 60 наукових праць.

– Основні публікації:

1. Мужикова І. М. Історія зарубіжного мистецтва : тестові завдання для підсумкового контролю для студ. напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» / І. М. Мужикова. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2012. – 88 с.
2. Художня виставка : каталог творів викладачів кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка / авт. проекту І. М. Мужикова. – Полтава : АСМІ, 2012. – 26 с.
3. Вимоги до виконання та захисту бакалаврських, дипломних та магістерських кваліфікаційних робіт з образотворчого мистецтва : метод. реком. для студ. напряму підготовки 6.020206, спеціальностей 7.02020501, 8.02020501 «Образотворче мистецтво» / уклад. Л. В. Бичкова, І. М. Мужикова, Н. М. Савельєва. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 42 с.
4. Мужикова І. М. Майстер-клас як засіб активізації художньо-творчої діяльності підлітків / І. М. Мужикова // Мистецтво і освіта. – 2014. – № 2 (72). – С. 20–23.
5. Мужикова І. М. Зміст методичної підготовки магістрантів – викладачів образотворчого мистецтва / І. М. Мужикова // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць. – Київ – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – Вип. 8. – С. 111–120.
6. Мужикова І. М. Зміст методичного компонента професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва / І. М. Мужикова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : зб. наук. праць / за ред. В. І. Бондаря. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – Серія 17 : Теорія і практика навчання і виховання. – Вип. 26. – С. 112–118.
7. Мужикова І. М. Тестові завдання для модульного та підсумкового контролю з курсу «Методика викладання образотворчої діяльності» [для студ. напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»] / І. М. Мужикова. – Полтава, 2015. – 56 с.
8. Мужикова Ірина. Методика навчання образотворчого мистецтва : курс лекцій / І. М. Мужикова. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – 112 с.
9. Мужикова І. М. Мистецькі проекти як засіб формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва / І. М. Мужикова // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Безлюдний О. І. (голов. ред.) та ін.]. – Умань : Візаві, 2017. – С. 74–81.
10. Мужикова І. М. Освітня цінність традицій образотворчого навчання школярів / І. М. Мужикова // Молодий вчений. – 2017. – № 8.1 (48.1) – С. 35–38.

– Нагороди, премії, відзнаки:

лауреат премії імені Миколи Ярошенка (2012 р.), почесні грамоти Міністерства культури України (2014 р.) за вагомий особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва, плідну науково-педагогічну роботу та високу професійну майстерність; Полтавської обласної ради (2010 р.) за багаторічну сумлінну працю, плідну науково-педагогічну діяльність, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та з нагоди Дня працівників освіти; Полтавської міської ради (2013 р.) за багаторічну сумлінну працю та значні досягнення у науково-педагогічній діяльності.

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

образотворче мистецтво з методикою навчання; методика викладання образотворчої діяльності; методика організації образотворчої діяльності у позашкільних закладах; методика викладання образотворчих дисциплін у вищій школі.

МОХІРЕВА Юлія Анатоліївна

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-2653-6578

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*

доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук, член Національної спілки художників України, член ученої ради психолого-педагогічного факультету.

– *Освіта:*

закінчила факультет промислового мистецтва Харківського художньо-промислового інституту (1991 р.), здобула кваліфікацію дизайнера-графіка.

– *Тема кандидатської дисертації, місце і рік захисту, науковий керівник:*

Художній розпис у змісті професійної підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти». – К., 2007. Захищена в Інституті педагогіки і психології професійної освіти НАПН України. Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор М. П. Лещенко.

– *Наукові інтереси:*

проблеми вивчення історії українського мистецтва, технології полтавського розпису. Має понад 30 наукових праць.

– *Основні публікації:*

1. Мохірева Ю. Полтавський побутовий розпис дерев'яних виробів / Ю. Мохірева // Українське декоративно-ужиткове мистецтво : монографія / [В. Бабенко, Т. Батієвська, Т. Саєнко та ін.]. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – С. 213–253.
2. Мохірева Ю.А. Цей мальований світ : навч.-метод. посіб. / Ю. А. Мохірева. – Полтава – Київ : Афіша, 2003. – 48 с.
3. Мохірева Ю. А. Розпис : навч.-метод. посіб. для студ. напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Ю. А. Мохірева. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – 60 с.
4. Мохірева Ю. А. Сучасне українське образотворче мистецтво: дидактичний дискурс / Ю. А. Мохірева // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : зб. наук. праць / за ред. В. І. Бондаря. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – Серія 17 : Теорія і практика навчання і виховання. – Вип. 26. – С. 105–112.

5. Мохірева Ю. А. Виховання відчуття культурно-родинної ідентичності засобами образотворчого мистецтва / Ю. А. Мохірева // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць. – Київ – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – Вип. 14. – С. 122–133.
6. Мохірева Ю. А. Народне мистецтво як засіб етнокультурної ідентифікації особистості / Ю. А. Мохірева // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань, 2016. – Вип. 12. – С. 209–217.
7. Mohiryeva Y. Preparation of the future teacher of fine arts to the feeling of cultural and family identity / Yulia Mohiryeva // *Obraz rodziny i szkoly i ujeciu interdyscyplinar-nym.* – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie przy Filii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2016. – С. 381–398.

– *Публікації творів:*

1. Мохірева Ю. А. Півень : гуаш, папір / Ю. А. Мохірева // Народна творчість та етнографія. – 1992. – № 3 – (кольорова вкладка).
2. Мохірева Ю. А. Боже! Україну збережи! : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Соняшник. – 1994. – № 3–4. – (перша сторінка обкладинки).
3. Мохірева Ю. А. Весілля : гуаш, папір / Ю. А. Мохірева // Ікони та сучасне українське мистецтво з колекцій Переяслав-Хмельницького історико-культурного заповідника та дирекції художніх виставок України. – К., 1994. – С. 52.
4. Мохірева Ю. А. Передчуття кохання : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Дукля. – 1995. – № 4. – (перша сторінка обкладинки).
5. Мохірева Ю. А. За світ стали козаченьки : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Історія і сучасність в образотворчому мистецтві. 1991–2001. Сповідуємо Україну : Всеукр. художня виставка до 10-ї річниці незалежності України. – К., 2001. – С. 96.
6. Мохірева Ю. А. Чарівний світ : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі: до проблеми педагогічної майстерності : навч.-метод. посіб. / М. П. Лещенко. – Полтава : АСМІ, 2003. – Ч. 2. – (перша сторінка обкладинки).
7. Мохірева Ю. А. Викрадення Європи : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Українське образотворче мистецтво в колекції Михайла Волошина. – К., 2004. – С. 78.
8. Мохірева Ю. А. Зачарований Гоголь : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Микола Гоголь. Україна і світ : каталог Всеукр. художньої виставки, присвяч. 200-річчю від дня народження М. В. Гоголя / М-во культури і туризму України, НСХУ, ПООНСХУ. – Полтава : Експрес-Поліграф, 2009. – С. 42.
9. Мохірева Ю. А. Воскресаю тобою в небо... (триптих) : полотно, олія / Ю. А. Мохірева // Художня виставка «Полтавська обласна організація національної спілки художників України (40 років)» : каталог. – Полтава : АСМІ, 2010. – С. 10–11.
10. Мохірева Ю. А. Картини «Зачарований Гоголь», «Весілля», «Боже! Україну збережи!», «Охоронець Полтавського Всесвіту», «Чи була, чи є, чи буду...», «Чарівний світ мого дитинства», «Хай не розлучать нас дороги», «Українська родина», «Викрадення Європи», «Квіти від тебе», «Творці раїни», «Покрова. Полтавська родина» / Ю. А. Мохірева // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9. – С. 101.
11. Мохірева Ю. А. Твори «Вишивала собі долю...», «Квіти від тебе», «Воскресаю тобою в небо...», «Непереможні» / Ю. А. Мохірева // ПООНСХУ 45 років : альбом [упоряд. О. А. Білоусько, В. М. Ханко]. – Полтава : АСМІ, 2016 – С. 84–85.

– *Нагороди, премії, відзнаки:*

лауреат премії імені Миколи Ярошенка (2011 р.); Почесна грамота Полтавської обласної ради (2017 р.).

– Навчальні дисципліни, які викладає:

історія українського мистецтва; розпис; композиція декоративного твору; сучасне прикладне мистецтво; художньо-прикладна графіка.

САЄНКО Тетяна Валентинівна

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0002-2397-0902

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*

доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, член ученої ради психолого-педагогічного факультету.

– *Освіта:*

закінчила факультет початкових класів Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (1988 р.), здобула кваліфікацію вчителя початкових класів та образотворчого мистецтва в середній школі.

– *Тема кандидатської дисертації, місце і рік захисту, науковий керівник:*

Формування творчої активності молодших школярів засобами української народної іграшки : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія і методика навчання образотворчого мистецтва». – К., 2002. Захищена в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова. Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник С. В. Коновець.

– *Наукові інтереси:*

питання теорії та методики навчання різновидів народного мистецтва у навчальних закладах різного типу та проблеми полікультурної освіти майбутніх учителів і викладачів мистецьких дисциплін. Має понад 60 наукових праць.

– *Основні публікації:*

1. Саєнко Т. В. Іграшка / Т. Саєнко // Українське декоративно-ужиткове мистецтво : монографія / [В. Бабенко, Т. Батієвська, Т. Саєнко та ін.]. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – С. 40–72.
2. Саєнко Т. Малярство на склі та його вивчення на уроках образотворчого мистецтва учнями основної школи : метод. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Тетяна Саєнко, Наталія Дігтяр. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 134 с.
3. Саєнко Т. В. Мистецтво в реаліях сучасної освіти / Т. В. Саєнко, В. С. Бабенко // Етика і естетика педагогічної дії : зб. наук. праць. – Київ – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – Вип. 5. – С. 205–208.
4. Саєнко Т. В. Вивчення традиційної вишивки Полтавщини в гуртковій роботі / Т. В. Саєнко // Трудова підготовка в рідній школі. – 2014. – № 5. – С. 28–35.

5. Саєнко Т. В. Критерії і рівні визначення підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до вивчення традицій українського писанкарства з учнями загальноосвітньої школи / Т. В. Саєнко // Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі : матеріали IV наук.-практ. конф. (Полтава, 3 квіт. 2015 р.) / упор. і ред. В. П. Титаренко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – С. 200–207.
6. Саєнко Т. В. Перспективи розвитку професійної освіти майбутніх художників-керамістів / В. Шимко, Т. Саєнко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). – 2017. – № 2. – Ч. 2 (307). – С. 163–172.

– Публікації творів:

1. Саєнко Т. Вузлова лялька / Т. Саєнко // Українська народна іграшка : каталог всеукр. виставки. – К. : Народні джерела, 2011. – С. 17.
2. Саєнко Т. Лялька «Мартина» / Т. Саєнко // Кращий твір року – 2011 : каталог всеукр. вист.-конкурсу нар. мистецтва / авт.-упоряд. Є. Шевченко, В. Корнієнко. – К. : Народні джерела, 2011. – С. 80.
3. Саєнко Т. Сусідка / Т. Саєнко // Художня виставка : каталог творів викладачів кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка / авт. проекту І. М. Мужикова. – Полтава : АСМІ, 2012. – С. 22.
4. Саєнко Т. Лялька «Дівчина» / Т. Саєнко // Кращий твір року – 2013 : каталог всеукр. вист.-конкурсу нар. мистецтва / авт.-упоряд. Є. Шевченко, В. Корнієнко. – К. : Народні джерела, 2013. – С. 78.
5. Саєнко Т. Ляльки «Щаслива ненька», «Василина», «Дівчина із Зіньківщини» / Т. Саєнко // Народне мистецтво Полтавщини : каталог / авт.-упоряд. А. П. Маркар'ян. – К. : СІМОН, 2014. – С. 62.
6. Саєнко Т. Вузлова лялька «Дівчина із Зіньківщини» / Т. Саєнко // Кращий твір року – 2015 : каталог всеукр. вист.-конкурсу нар. мистецтва / авт.-упоряд. Є. Шевченко, В. Корнієнко. – К. : Народні джерела, 2015. – С. 81.

– Навчальні дисципліни, які викладає:

народний костюм та сценічне оформлення; костюм та сценічне оформлення; традиції українського національного вбрання; трудове навчання з практикумом; методика навчання освітньої галузі «Мистецтво».

БАТІЄВСЬКА Тетяна Вікторівна

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-2653-6578

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*
доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук.

– *Освіта:*

закінчила фізико-математичний факультет Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (2006 р.), здобула кваліфікацію вчителя фізики й основ інформатики.

– *Тема кандидатської дисертації, місце і рік захисту, науковий керівник:*

Проектування навчального процесу засобами інформаційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти». – Полтава, 2014. Захищена в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди. Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор В. Ю. Стрельников.

– *Наукові інтереси:*

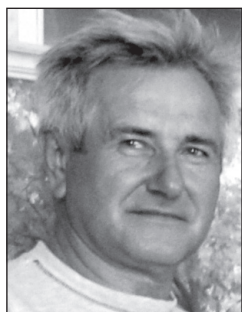
проблеми проектування навчального процесу на основі інформаційних технологій у ході професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Має 25 наукових праць.

– *Основні публікації:*

1. Батієвська Т. Вишивка / Т. Батієвська // Українське декоративно-ужиткове мистецтво : монографія / [В. Бабенко, Т. Батієвська, Т. Саєнко та ін.]. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – С. 7–39.
2. Батиевская Т. В. Педагогические условия проектирования учебного процесса будущих учителей изобразительного искусства средствами информационных технологий / Т. В. Батиевская // Моделирование этнокультурного пространства региона : сб. статей / Москов. пед. гос. ун-т, Чуваш. гос. пед. ун-т им. И. Я. Яковлева ; отв. ред. Н. Б. Смирнова. – М. : Прометей, 2012. – С. 180–190.
3. Батієвська Т. Проектування навчального процесу майбутніх фахівців як педагогічна проблема / Тетяна Батієвська // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2012. – Вип. 54. – С. 64–69.
4. Батієвська Т. В. Структурно-функціональна модель проектування навчального процесу засобами інформаційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва [Електронний ресурс] / Т. В. Батієвська // Народна освіта. – 2013. – Вип. 2 (20). – Режим доступу до журн. : http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=542.
5. Батієвська Т. Про реалізацію структурно-функціональної моделі проектування навчального процесу засобами інформаційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Тетяна Батієвська // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. праць Уманськ. держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини. – Умань : УДПУ імені Павла Тичини, 2013. – Вип. 7. – С. 104–112.
6. Батієвська Т. В. Особливості використання електронної навчальної літератури в процесі фахової підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Т. В. Батієвська // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : зб. наук. праць / за ред. В. І. Бондаря. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – Серія 17 : Теорія і практика навчання і виховання. – Вип. 26. – С. 24–29.
7. Батієвська Т. В. Формування художньо-інформаційної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Т. В. Батієвська // Педагогіка та психологія. – 2016. - № 55. – С. 129–138.
8. Батієвська Т. В. Вимоги до програмно-педагогічних засобів навчання образотворчого мистецтва / Т. В. Батієвська // Мистецтво та освіта. – 2017. - №2 (84). – С. 39–42.

– Навчальні дисципліни, які викладає:

комп'ютерний дизайн; комп'ютерний дизайн декоративного твору; комп'ютерний дизайн художньої продукції; художня праця та основи дизайну; методика організації образотворчої діяльності у позашкільних закладах.

ТАРАСЕНКО Олександр Кирилович

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-3042-2127

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*

доцент кафедри образотворчого мистецтва, член Національної спілки художників України, член обласної комісії зі збереження пам'яток історії та культури при управлінні культури Полтавської облдержадміністрації, член міської архітектурно-художньої ради при управлінні архітектури Полтавської міської ради.

– *Освіта:*

закінчив факультет промислового мистецтва Харківського художньо-промислового інституту (1985 р.), здобув кваліфікацію художника-графіка.

– *Наукові інтереси:*

методичні аспекти навчання рисунку та живопису у вищій школі. Має 10 публікацій.

– *Основні публікації:*

1. Тарасенко О. К. Наше надійне майбуття / О. К. Тарасенко // ОбраZ-М. – 2014. – № 2. – С. 134–135.
2. Тарасенко О. К. Навчальний потенціал пленерної практики з живопису у фаховій підготовці студентів мистецьких ВНЗ / О. К. Тарасенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). – 2017. – № 2. – Ч. 2 (307). – С. 95–101.

– *Публікації творів:*

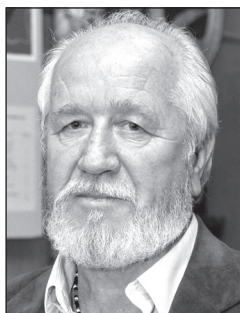
1. Тарасенко О. К. «Азовський степ», «Річка Обіточна», «Олефірщина», «Дуньчина хата», «Останній лід», «Сонце сідає», «Бахчисарайський мотив» / Олександр Тарасенко // ПООНСХУ 45 років : альбом [упоряд. О. А. Білоусько, В. М. Ханко]. – Полтава : АСМІ, 2016 – С. 12–13.
2. Тарасенко О. К. Портрет директора Полтавської гравіметричної обсерваторії, академіка О. Я. Орлова до 90-річчя Полтавської гравіметричної обсерваторії / Олександр Тарасенко // Вечірня Полтава. – 2016. – № 22. – С. 4.
3. Тарасенко О. К. «Весняний день», «Похмурий день», «Перед бурею» / О. К. Тарасенко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9. – С. 528. – Вкладка СІХ.

– *Нагороди, премії, відзнаки:*

знак «Відмінник освіти України» (2010 р.), почесні грамоти Міністерства освіти України (2010 р.) за вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців для розбудови суверенної держави України, плідну науково-педагогічну діяльність, успішну роботу у створенні належної навчально-матеріальної бази та за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність та Полтавської міської ради (2003, 2011 рр.) за вагомі творчі здобутки, відданість територіальній громаді, активну громадянську позицію, співпрацю з органами місцевого самоврядування та з нагоди професійного свята – Дня художника.

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

рисунок; живопис; основи кольорознавства.

САМОЙЛЕНКО Юрій Олексійович

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0002-8349-5381

– *Посада, науковий ступінь, звання, інші обов'язки:*

доцент кафедри образотворчого мистецтва, заслужений діяч мистецтв України, голова правління Полтавської обласної організації Національної спілки художників України, член журі конкурсів із присудження премії імені Миколи Ярошенка, премії імені Панаса Мирного та Всеукраїнського дитячо-юнацького конкурсу образотворчого мистецтва імені Саші Путрі.

– *Освіта:*

закінчив художньо-графічний факультет Курського державного педагогічного інституту (1971 р.), здобув кваліфікацію вчителя малювання, креслення та праці.

– *Наукові інтереси:*

питання релігійних засад православного мистецтва. Автор 10 наукових праць.

– *Основні публікації:*

1. Михайло Коргун. Творча спадщина = Michael Korhun. Creative heritage : альбом [Образотворчий матеріал] / упоряд. Ю. Самойленко. – Полтава : АСМІ, 2010. – 248 с.
2. Гоголівські місця на Полтавщині : мистецький пленер / ПООНСХУ; [авт. проекту Ю. Самойленко]. – Полтава : АСМІ, 2009. – 80 с.
3. Самойленко Ю. Плинність традицій (до 45-річчя організації НСХУ) / Ю. Самойленко // ОбраZ-М. – 2014. – № 2. – С. 10–12.

– *Публікації творів:*

1. Художники Полтавщини. Юрій Самойленко : альбом. – Полтава : АСМІ, 2006. – 16 с.

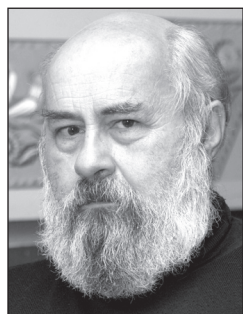
2. Образотворче мистецтво Полтавщини 1970–2005 : альбом / Полтавська обласна організація Національної спілки художників України ; авт. проекту Ю. Самойленко.
3. Самойленко Ю. О. «Зелена неділя. Спогади Надії» / Ю. О. Самойленко // 70-річчя Національної спілки художників України / редкол. В. А. Чепелик та ін. ; упоряд. І. М. Волощук, О. В. Боковня. – К., 2009. – С. 345.
4. Самойленко Ю. Картини «Зелена неділя», «Святий Лука», «Чорна цікавість», «Гоголь-пророк», «Вавилонська вежа», «Промінь сонця у майстерні», «Ніч і день», «Свіча пам'яті», «Куди йдемо», «Тарас Шевченко», «Всесвіт», «Пам'яті Гоголя», «Великодний ранок», «Свіча вічності» «Великі Сорочинці», «Світлі промені», «Народний художник Катерина Білокур». Гобелени «Благовість», «Вознесіння. Тайна пришествя», «Шлях» / Юрій Самойленко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9.– С. 441.

– *Нагороди, премії, відзнаки:*

кавалер орденів Святого рівноапостольного князя Володимира Великого III ступеня (2006 р.), Святого архістратига Михаїла (2011 р.), лауреат Премії імені Миколи Ярошенка (2010 р.); почесні грамоти Кабінету Міністрів України (1998 р.), Полтавської обласної державної адміністрації (2000 р.), виконавчого комітету Полтавської міської ради (2006 р.), Грамота Верховної Ради України (2005 р.).

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

рисунок; живопис.

БАБЕНКО Віктор Савелійович

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-1468-3626

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*
старший викладач кафедри образотворчого мистецтва.

– *Освіта:*

закінчив факультет інтер'єру та обладнання Харківського художньо-промислового інституту (1986 р.), здобув кваліфікацію художника декоративного мистецтва.

– *Наукові інтереси:*

проблеми культурознавства та міфогенезу. Автор 15 наукових праць.

– *Основні публікації:*

1. Бабенко В. С. Логіка культури. Елементи введення в культурознавство / В. С. Бабенко. – Полтава : Культуросфера, 2010. – 520 с.
2. Полтава : історико-архітектурний нарис / В. С. Бабенко, О. В. Безверхній, С. І. Бочарова та ін. ; укл. В. С. Бабенко. – Полтава : Говоров С. В., 2009. – 320 с.
3. Бабенко В. С. Народне мистецтво як предмет дослідження // В. С. Бабенко // Україна: надбання культурної спадщини : матеріали V Всеукр. наук. конф.

(Полтава, 23 листоп. 2013 р.) / за ред. О. Білявської. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – С. 255–260.

4. Бабенко В. С. Мистецтво в реаліях сучасної освіти / В. С. Бабенко, Т. В. Саєнко // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць. – Київ – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – Вип. 5. – С. 205–208.
5. Полтава : туристичний нарис / В. С. Бабенко, С. В. Говоров. – Полтава : Говоров С. В., 2015. – 112 с.

– *Публікації творів:*

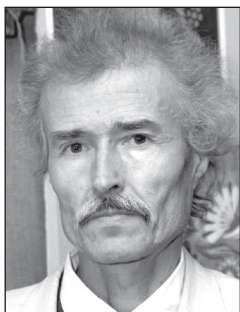
1. Бабенко В. Арт-інтуїція : каталог вист. / В. Бабенко, С. Рой. – Полтава : Камелот, 2010. – 24 с.
2. Художники Полтавщини. Віктор Бабенко : альбом. – Полтава : АСМІ, 2010. – 16 с.
3. Бабенко В. С. «Афродіта», «Тінь минулого», «Велес», «Характерник (Сила козацька)», «Готична містерія», «Панорама Полтави кінця 18 століття», «Панорама Полтави початку 19 століття» / Віктор Бабенко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9. – С. 45.

– *Нагороди, премії, відзнаки:*

Почесна грамота Полтавської обласної ради за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів, збереження і популяризацію кращих надбань національного мистецтва, активну громадянську позицію та з нагоди персональної виставки «Поточний перегляд» (2017 р.).

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

рисунок; пластична анатомія; скульптура; матеріалознавство.

БАБЕНКО Олександр Олексійович

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0003-3074-1777

– *Посада, науковий ступінь, звання, інші обов'язки:*

старший викладач кафедри образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки художників України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, член Міжнародної текстильної асоціації.

– *Освіта:*

закінчив факультет інтер'єру та обладнання Харківського художньо-промислового інституту (1981 р.), здобув кваліфікацію художника декоративного мистецтва.

– *Наукові інтереси:*

теорія та методика навчання декоративно-ужиткового мистецтва у вищих навчальних закладах освіти. Автор понад 40 наукових праць.

– Основні публікації:

1. Бабенко О. Решетилівка – унікальна перлина народного мистецтва / О. Бабенко // *Образ-М.* – 2014. – № 2. – С. 120–123.
2. Бабенко О. Дерево життя Надії Бабенко / О. Бабенко, Д. Бичкова // *Слов'янський збірник.* – Полтава : Фірма «Техсервіс», 2015. – Вип. XIV. – С. 207–219.
3. Бабенко О. О. Килимарі Полтавщини: Надія Бабенко : матеріали для самопідготовки з дисципліни «Килимарство» для студ. напрямку підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» / О. О. Бабенко, Д. М. Бичкова, Л. М. Коваленко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – 134 с.
4. Бабенко О. О. Творчість Надії Бабенко в контексті регіональних особливостей решетилівського килима і вишивки кінця ХХ століття / О. Бабенко // *Народні художні промисли України: історія, сьогодення, перспективи : матеріали всеукр. наук.-практ. конф.* – К. : НВУ «Пріоритет», 2016. – С. 196–205.

– Публікації творів:

1. Бабенко О. Осінній мотив / О. Бабенко // *Народне мистецтво : каталог виставки до 10-річчя незалежності України.* – К. : Такі справи, 2002. – С. 6.
2. Бабенко О. Орнаментальний. Різдво / Олександр Бабенко // *Народне мистецтво.* – 2007. – № 1–2. – (вкладка).
3. Бабенко О. Світ Котляревського / О. Бабенко // *Художня виставка з нагоди 40-річчя ПОО НСХУ : каталог.* – Полтава : АСМІ, 2010. – (обкладинка).
4. Бабенко О. Народжені сонцем / О. Бабенко // *Кращий твір року – 2012 : каталог всеукр. вист.-конкурсу нар. мистецтва / авт.-упоряд. Є. Шевченко, В. Корнієнко.* – К. : Народні джерела, 2012. – С. 8.
5. Бабенко О. Де згода в сімействі / О. Бабенко // *Кращий твір року – 2013 : каталог всеукр. вист.-конкурсу нар. мистецтва / авт.-упоряд. Є. Шевченко, В. Корнієнко.* – К. : Народні джерела, 2013. – С. 25.
6. Бабенко О. Кришталева мелодія / О. Бабенко // *Полтавці від «А» до «Ми».* – Полтава : Дивосвіт, 2014. – С. 31.
7. Бабенко О. Килим «Урочистий» / О. Бабенко // *Образ-М.* – 2014. – № 2. – С. 122.
8. Бабенко О. Килими «Пташиний розмай», «Зоре моя вечірняя» / О. Бабенко // *Каталог мистецької акції лауреатів Михайла Дерегуса: живопис, графіка.* – К., 2014. – С. 16–17.
9. Бабенко О. Килими «Кобзарева пісня», «Пташиний розмай», «Замріяна височінь» / О. Бабенко // *Кафедра «Дизайн інтер'єру» Харківської державної академії дизайну і мистецтва : каталог.* – Харків : ХДАДМ, 2015. – С. 130.
10. Бабенко О. Триптих «Осінь», «Вітерець», «Ранок», «Казковий», «Осіній мотив», «Вічність», «Кришталева мелодія» / О. Бабенко // *Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради.* – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9. – С. 48–49.
11. Бабенко О. «Де згода в сімействі», «Зоре моя вечірняя», «Птаха-Надія», «Зоряний», «Мерехтіння» / О. Бабенко // *ПООНСХУ 45 років : альбом [упоряд. О. А. Білоусько, В. М. Ханко].* – Полтава : АСМІ, 2016 – С. 124–125.

– Нагороди, премії, відзнаки:

орден «За заслуги» II ступеня, лауреат Всеукраїнської премії імені Катерини Білокур за визначні твори традиційного народного мистецтва (2014 р.), почесні грамоти Президії українського Фонду культури

(2014 р.), Полтавської обласної державної адміністрації (1998, 2000, 2006 рр.), полтавського міського голови (2000, 2004 рр.).

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*
живопис; рисунок; килимарство.

КУШНІРЕНКО Ольга Миколаївна

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0002-0921-174X

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*
старший викладач кафедри образотворчого мистецтва.

– *Освіта:*

закінчила факультет початкових класів Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (1986 р.), здобула кваліфікацію вчителя початкових класів та образотворчого мистецтва.

– *Наукові інтереси:*

проблеми декоративно-ужиткової підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Автор понад 30 наукових публікацій.

– *Основні публікації:*

1. Кушніренко О. М. Кабінет-музей декоративно-ужиткового мистецтва кафедри образотворчого мистецтва психолого-педагогічного факультету / О. М. Кушніренко // Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка мовою музейних експонатів. – Полтава : ПДПУ імені В. Г. Короленка, 2000. – С. 95–106.
2. Кушніренко О. Писанкарство / О. Кушніренко // Українське декоративно-ужиткове мистецтво : монографія / [В. Бабенко, Т. Батієвська, Т. Саєнко та ін.]. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – С. 161–212.
3. Кушніренко О. М. Писанкарство : навч.-метод. посіб. для студ. напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» / О. М. Кушніренко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – 56 с.
4. Кушніренко О. Досвід вивчення писанкарства на кафедрі образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка / О. Кушніренко // Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі : матеріали IV наук.-практ. конф. (Полтава, 3 квіт. 2015 р.) / упор. і ред. В. П. Титаренко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – С. 220–228.

– *Нагороди, премії, відзнаки:*

лауреат премії імені В. Г. Короленка (2008 р.), Почесна грамота Президії Українського фонду культури (2014 р.).

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

народне мистецтво країн світу; декоративно-прикладне мистецтво; історія декоративно-ужиткового мистецтва.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Олена Олегівна

– *ORCID (ID):*

orcid.org/0000-0001-8368-8311

– *Посада, науковий ступінь, учене звання, інші обов'язки:*

асистент кафедри образотворчого мистецтва, секретар кафедри.

– *Освіта:*

закінчила психолого-педагогічний факультет Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (2007 р.), здобула кваліфікацію викладача образотворчих дисциплін.

– *Наукові інтереси:*

теорія та методика навчання основ композиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, дослідження педагогічного потенціалу графічної ілюстрації.

– *Основні публікації:*

1. Перепелиця О. О. Композиція : метод. реком. для студ. напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» / О. О. Перепелиця. – Полтава, 2015. – 27 с.
2. Перепелиця О. О. Практичні завдання з композиції / О. О. Перепелиця // Мистецтво та освіта. – 2017. – № 4 (86). – С. 22–28.

– *Публікації творів:*

1. Гринь Н. І. Барви року / Н. І. Гринь ; [ілюстр. О. О. Перепелиця]. – Полтава: Шевченко Р.В., 2010. – 28 с.
2. Дениско П. Казки для Іванка / Петро Дениско ; [ілюстр. О. Перепелиця]. – Полтава : Шевченко Р. В., 2011. – 26 с.
3. Упровадження нового змісту початкової освіти: теорія і практика : Всеукр. пед. читання, присвячені пам'яті Т. М. Байбари / [поліграф. забезпеч. О. О. Перепелиця]. – Полтава, 2012. – 174 с.
4. Перепелиця О. О. Триптих «Місячне сяйво» / Олена Перепелиця // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослідж. іст. Полтавщ. Полт. обл. ради. – Полтава : АСМІ, 2015. – Т. 9.– С. XI.

– *Навчальні дисципліни, які викладає:*

композиція; рисунок.